

Remissvar – Förslag om avskaffande av krav på matservering och eget kök vid servering av alkohol

Remiss från: Socialdepartementet

Diarienummer: S2025/01618

Insänt av: Verdandi

Datum: 2025-12-09

Om Verdandi

Verdandi är en partipolitiskt och religiöst obunden socialpolitisk organisation med snart 130 års erfarenhet av arbete för social rättvisa och människors välmående. Vi har särskilt arbetat för att förebygga skadligt bruk av alkohol och andra beroendeframkallande substanser, samt för att stärka utsatta gruppers rätt till trygghet och delaktighet. Genom lokal organisering, sociala gemenskaper och påverkansarbete verkar Verdandi idag för att minska alkoholens skadeverkningar, främja folkhälsa och skapa tryggare miljöer för alla.

Sammanfattande ställningstagande

Verdandi avstyrker förslaget att ta bort kravet på att serveringsställen ska erbjuda lagad mat och ha eget kök för att få servera alkohol. Nuvarande regler bidrar till lägre berusningsgrad, tryggare miljöer för gäster och personal samt färre alkoholrelaterade skador.

Folkhälsa

Forskning visar att ökad tillgång till miljöer där alkohol är huvudaktivitet är starkt kopplat till högre alkoholkonsumtion och större risk för skadligt bruk, särskilt bland personer i utsatta situationer. Matkravet bromsar alkoholupptaget och minskar risken för olyckor, våld och andra akuta skador. Ett slopat krav riskerar fler renodlade dryckesmiljöer där berusningsnivån ökar snabbt.

Sociala konsekvenser

Studier visar att fler miljöer där alkohol är huvudaktivitet leder till högre konsumtion, ökat skadligt bruk och större risk för beroende, särskilt bland personer i riskgrupper. Att ta bort matkravet riskerar därför:

- fler situationer som utvecklas till beroende,
- ökad social utsatthet,

- större belastning på socialtjänst och sjukvård.

Matkravet bidrar tvärtom till ordnade konsumtionsmiljöer, minskar risken för skadligt bruk och stärker insatser för social trygghet. Denna evidensbaserade kunskap understryker vikten av att reglerna behålls.

Arbetsmiljö och trygghet

Matkravet bidrar till tryggare arbetsmiljöer för serveringspersonal. När gäster kombinerar alkohol med mat minskar risken för konflikter, hot och våld. Att ta bort kravet riskerar fler berusade gäster och mer stress för personalen.

Samhällsekonomi

Eventuella kostnadsbesparingar för branschen måste vägas mot de omfattande kostnader som alkoholrelaterade skador redan medför för samhället inom sjukvård, socialtjänst och rättsväsende. Ökad alkoholkonsumtion riskerar att överstiga dessa besparingar.

Den svenska alkoholmodellen

Sveriges alkoholpolitik bygger på långsiktiga, evidensbaserade principer som balanserar tillgänglighet med folkhälsa och social trygghet. Matkravet är centralt i modellen, och avskaffas det ökar riskerna för alkoholrelaterade skador.

Slutsats och rekommendation

Verdandi uppmanar regeringen att behålla nuvarande regler med krav på mat och eget kök och istället överväga andra sätt att minska regelbördan för branschen utan att äventyra folkhälsa, arbetsmiljö eller social trygghet.

Emmeli Wulfstrand, Förbundsordförande för Verdandi